GGD Fryslan

Postbus 612
8901 BK Leeuwarden
[redacted]

[redacted]

Boijl, 8 september 2021

Betreft: Milieugezondheidskundige beoordeling,
Uw kenmerk: UIT/21013291/G/CDO/ (Osiris 137817)

Geachte heer[redacted]

De gemeente Werststellingwerf heeft de GGD Fryslân benaderd voor een gezondheidskundige inbreng met betrekking tot de omschakeling van een 'melkrundveehouderij met paarden' naar een 'geitenhouderij met paarden' aan Boekelterweg 11 te Boijl, gemeente Weststellingwerf. Uitgaande van de missie en visie van de GGD Fryslan zijn we erg blij met uw definitieve advies: Geen uitbreiding of nieuwvestiging van geitenhouderijen toe te staan in een straal van twee kilometer van gevoelige bestemmingen. "Iedereen verdient een veilig en gezond leven. Wij dragen daaraan bij!". Mensen te beschermen tegen gezondheidsrisico's in de eigen leefomgeving". Wij voelen ons door uw uitgangspunten gesterkt in onze zorg.

De gemeente heeft uw Milieugezondheidskundige beoordeling, met ons als bewoners gedeeld. Graag willen wij bij uw verslag enige kanttekeningen plaatsen en enkele vragen stellen. U schrijft in uw aanname:

Aan de Boekelterweg 11 te Boijl is in de huidige situatie een melkrundveehouderij met paarden gevestigd en deze omvat 140 melkkoeien, 130 stuks jongvee, 3 stieren en 14 paarden. De beoogde situatie is een geitenhouderij en omvat 1899 geiten, 80 paarden en 50 opfokgeiten en afmestlammeren.

De huidige situatie sinds 2017 is dat op de genoemde veehouderij plm. 90 stuks jongvee en enkele paarden zijn gevestigd.

U schrijft:

De afstand van de meest nabijgelegen gevoelige bestemming ligt op circa 45 meter aan de Boekelterweg 15.

Boekelterweg 22 ligt op vergelijkbare afstand als nr 15, camping bekhofschans. De woning van Boekelterweg 13 (camping Boekelter) ligt op plm 40 m afstand van de stal en een geprojecteerde mestopslag. Het "bouwblok" in het bestemmingsplan sluit direct aan bij het perceel van nr.13 en nr. 9. Boekelterweg 9 (oostzijde) ligt tegen de geplande nieuw te bouwen stal . Het in het bestemmingsplan aangewezen bouwblok is tot aan de bestaande schuur **eigendom van de bewoners van nr 9**. Ook zien wij niet dat de woning op nr 22, noordelijk van Boekelterweg 11, in uw berekeningen is meegenomen. Wat betreft gezondheidsrisico lijkt ons voor de bewoners de boerderij zelf ook een gevoelige bestemming. Klopt dat?

Uit uw beoordeling:

Ook voormalige bedrijfswoningen waarbij geen binding meer is met veehouderij-activiteiten beschouwt GGD Fryslân als gevoelige bestemming. (Gevoelige bestemmingen zijn woningen, scholen, kinderopvang, bejaardentehuizen, verzorgings- en verpleegtehuizen, ziekenhuizen) In de milieugezondheidskundige beoordeling voor geur, fijnstof en geluid wordt vooral gekeken naar gevoelige bestemmingen met langdurig verblijf meegenomen. Recreatiewoningen voor kortdurende verblijf worden niet betrokken. Om deze reden worden de vakantiehuizen met variabele bewoners niet meegenomen.

De Bekhofschans heeft 6 accommodaties en 20 kampeerplaatsen. De Bekhofschans heeft een vergunning voor jaar exploitatie, het terrein is het gehele jaar geopend. Tevens biedt het de mogelijkheid voor langdurig verblijf van een half-

tot meerdere jaren. Ook nu.(Bijvoorbeeld tijdelijke bewoning bij verkoop woning, scheiding en expats.) Afgelopen 2 jaar heeft de Bekhofschans 13.000 overnachtingen geboden, waaronder een groot percentage zeer jonge kinderen (doelgroep jonge gezinnen met kinderen tot 12 jaar)en binnen deze periode ook altijd langdurig verblijf (> 6 maanden).

Onze vragen: hoe definieert u kort verblijf, en waarom sluit u kortdurend verblijf uit? Ziet u daar geen besmettingsrisico's? Is er naar uw mening geen besmettingsrisico bij kort verblijf op de 3 kampeerterreinen? Ons lijkt het verblijf in de openlucht op minder dan 50 meter voor kort verblijvende gasten (van enkele dagen tot enkele jaren) niet minder risicovol. Zou u ons uit kunnen leggen waarom u een onderscheid maakt tussen recreëren in de buitenlucht in de nabijheid van een geitenhouderij als schijnbaar niet gevoelige bestemming en onder andere een kinderdagverblijf, waar niet wordt overnacht, die u wel als gevoelige bestemming ziet? Hebben de aanwezigheid van recreanten juist geen extra risicofactor doordat zij eventuele besmettingen over een veel groter gebied zouden kunnen verspreiden? Toekomstige plannen voor herbouw of nieuwbouw van woningen, waaronder een mantelzorgwoning en een kinderdagverblijf worden door bewoners binnen 2 kilometer benoemd. Begrijpen wij goed dat deze plannen in uw advies worden afgewezen?

Hoewel de werking van luchtwassers al omstreden zijn, zijn er 3 stalruimtes aan de westzijde van het erf aan Boekelterweg 11 zonder luchtwasser / klimaatregeling. Ondanks dat hier geen maatregelen worden genomen wil men in deze stallen tientallen drachtige geiten en ook jonge geiten gaan huisvesten. Zijn deze specifieke gezondheidsrisico's bij de huisvesting van deze groepen geiten in het advies meegenomen?

De geprojecteerde mestopslag en mestverwerking (westzijde) zien wij niet terug in uw advies. Ook zien wij het aanvoeren en afvoeren/uitrijden mest, het openen hiervoor van de stallen niet terug in de risicoanalyse. Klopt dat? Is er in die zin een uitgangspunt genomen voor de opslag van mest (afgedekt of niet)?

In eerdere publicaties en ook in dit rapport zien wij dat u een "normgrens" voor gezondheidskundig risico hanteert van 2 kilometer, terwijl u de woningen en bedrijven in dit gebied niet benoemd. Kunt u ons dit uitleggen?

Al langer maken wij ons zorgen over de leefbaarheid van de streek. Langzaamaan lijken wij er aan gewend dat geluidsnormen dagelijks overtreden worden. Gemeten waarden van landbouwwerktuigen overschrijden dagelijks veelvuldig de wettelijke normen. Het is algemeen bekend dat de reële snelheid van landbouwvoertuigen niet aan de normen getoetst worden. Een boerenstreek is voor een te groot deel een agrarische industrie geworden, terwijl de infrastructuur daar niet in is mee gegaan. Zo u weet is het buitengebied steeds meer een woongebied. Wij hopen, dat wij er op kunnen vertrouwen dat de missie van GGD Fryslan, "Iedereen verdient een veilig en gezond leven", ook voor ons borg staat.

Het recreatieve aspect rond de Boekelte betreft niet minder dan 3 kampeerterreinen, twee binnen een grens van 100 meter, een derde op ca 600 meter afstand. Het economisch belang van deze recreatiesector, zelfs een economisch speerpunt van de gemeente Weststellingwerf, is ook groot. De bezoekers van de recreatiebedrijven op Boekelte en Zandhuizen, zijn rustzoekers, en gesteld op een veilige omgeving. Het RIVM is in de VGO III deelonderzoeken ook overduidelijk over de risico's van longontsteking en Q-koorts bij een confrontatie van grote concentraties mensen en geiten in de open lucht. Reden waarom we deze reactie ook naar het RIVM en de Universiteit Utrecht sturen.

Uw advies naar de gemeente is helder. Geen uitbreiding of nieuwvestiging van geitenhouderijen toe te staan in een straal van twee kilometer van gevoelige bestemmingen; Geen nieuwe gevoelige bestemmingen binnen twee kilometer van een bestaande geitenhouderij te plaatsen. De gemeente heeft een beslissing uitgesteld. Mogen wij aannemen dat GGD Fryslan van mening is dat een positieve beslissing van de gemeente Weststellingwerf t.a.v. omschakeling naar geitenhouderijen onverantwoord is en niet samengaat met de toekomstplannen voor de streek?

Graag uw reactie. Met vriendelijke groet

Namens de groep betrokken buurtbewoners: Jan Groen
Martin Hoogeveen
Hilly Monkelbaan
Dirk Peters
Henk Rozema

CC verzonden aan: College B&W Weststellingwerf
Gemeenteraad Weststellingwerf
[redacted] Universiteit Utrecht,
[redacted] onderzoeker geit zoönosen en projectleider van VGO III